

SEN. BRIDGES PATARIA PULTI MANDŽIURIJA

AMERIKOS LIETUVIAI IR LIETUVOS PIRMASIS DEMOKRATINIS SEIMAS

Steigiamojo seimo minėjimo aprašymo tęsinys

CHICAGA. — Steigiamojo Seimo išrinkimas turėjo Lietuvos nepriklausomybei didesnės reikšmės, negu pats nepriklausomybės paskelbimas.

Lietuvių Tarybos nepriklausomybės aktu buvo paskelbtas lietuvių noras ir pasiryžimas pradėti gyventi nepriklausomos valstybės gyvenimą. Šis pasiryžimas galėjo likti ir neįgyvendintas, turint galvoj nedraugiškas Lietuvos laisvei jėgas, ne kartą ir anksčiau sutrukdžiusias mūsų pasiryžimą susikurti nepriklausomą gyvenimą.

Igyvendintas pasiryžimas

Šitokiais žodžiais Lietuvos Steigiamojo Seimo reikšmę vertino trečias minėjimo kalbėtojas Dr. P. Grigaitis.

Kalbėtojo įsitikinimu, tikras ir pilnas savarankiškas ir demokratiškas Lietuvos gyvenimas prasidėjo nuo 1920 metų gegužės 15 dienos, kada susirinko visų žmonių valios reiškiškas — Steigiamasis Seimas.

Beje, yra lietuvių, kaip jų buvo ir anksčiau, kurie nepajęgią suprasti demokratinio seimo svarbą nepriklausomam gyvenimui, kurie negali suprasti, kokių kelių eiti ir toliau. Tautos savarankiškas gyvenimas prasideda, kai plačiosios masės ima dalyvauti valdžioje, kaip tai buvo 1920 metais gegužės 15 dieną, kada lietuvių tauta tarė savo žodį, ne per kokių bajorų ar didikų seimą, bet per pačių žmonių išrinktus atstovus.

Lyg ir pamirštas Amerikos lietuvių įnašas

Dr. Grigaitis, turėjęs dėl caro žandarų persekiojimų nu-traukti vestą kovą lietuvių plačiose masėse už laisvę ir nepriklausomybę, atsidūręs Amerikoje, tęsė tą pačią kovą už Lietuvos išsivadavimą toliau.

Amerikos lietuvių įnašas antrojo pasaulinio karo metu Lietuvos naujajai valstybei buvo daugeliui atveju lemtingas. Bet kai pasižiūri anų laikų (Steigiamojo Seimo) spaudą, nematyti Amerikos lietuvių vaidmens nušviesto ir prideramo įvertinimo, pastebėjo kalbėtojas.

Išimtį iš tų laikų viešų pareiškimų sudaro rašytoja Gabrielė Petkevičiūtė — Bitė, turėjusi garbės atidaryti Steigiamąjį Seimą. Savo atidarymo kalbą ji prisiminė ir Amerikos lietuvius, kurie Lietuvos išlaisvinimo kovą tęsė, kas kuo galėjo šioj šaly.

Gal būt, kalbėjo Dr. Grigaitis, kad niekam iš Steigiamojo Seimo narių nė nesisapnavo tokia liūdna ateitis, kad lietuvių masės būtų priverstos vėl bėgti iš Lietuvos, ir daugiausia vėl į Ameriką, iš kurios pavergta lietuvių tauta šiandien laukia savo naujo išsigelbėjimo.

Amerikiečių nuopelnai

Tie, kurie atbėgo į Ameriką prieš pirmąjį pasaulinį karą, nesnaudė, bet dirbo kiek įmanydami Lietuvai padėti. Vos tik prasidėjo minėtas karas, Chicagoj, Brooklyne vyko lietuvių seimai, buvo nustatytos veikimo gairės, steigiami fondai, aukojamos lėšos kaip nukentėjusiems nuo karo, taip ir nepri-

klausomybės atgavimui.

Dar gyviau sukruoto Amerikos lietuvių, kai buvo Vilsono deklaruoja teisė tautoms pačiom laisvai apsispręsti. Tais laikais Lietuva nebuvo taip žinoma, kaip dabar. Ji buvo daugelio laikoma buvusia Lenkijos dalim. Reikėjo paskelbti ir išaiškinti pasauliui, kad lietuvių yra atskira tauta su savo kultūra, savo praeitimi ir vėta laisvo, nepriklausomo gyvenimo.

Dirbo Amerikos lietuvių bendrai, dirbo ir savo politinėse organizacijose, stengdamiesi padėti savo ideologijų organizacijoms besikuriančioj Lietuvoj. Pvz. Amerikos socialistai, remdami Lietuvos socialdemokratų, netiesiogiai prisidėjo ir prie peršamų monarchijos planų sužlugdinimo ir prie demokratinės respublikos pagrindų deklaravimo.

Didžiosios viltys vėl Amerikoje

Šiandien Amerikos lietuvių, kaip senieji, taip ir naujieji atėjiviai, bendru tėvynės pasilgimo jausmų vedami, turi surasti kiek galint glaudesnės veiklos būdą, kalbėjo Dr. Grigaitis. Apgalvintus įvykius prieš Lietuvos demokratiją 1926 metais kalbėtojas pavadino laikinu šašu, kokių tais laikais buvo atsiradę ir ant kitų tautų kūno. Savo esmę lietuvių tauta buvo ir paliks demokratiška. Kovoj už demokratišką Lietuvos atstatymą gali susijungti visi lietuvių. Didžios tautos, kaip Jungtinės Valstybės, iš kurios mes daugiausia tikimės Lietuvos išlaisvinimui, nuolat pabrėžia laisvės, demokratijos idėjos lemiančią reikšmę, kovojant su bolševikiškos priespauda. Lietuvių gali didžiuotis turį savo kovoj su Lietuvos laisvės priešais, sąjungininku galingą Amerikos tautą.

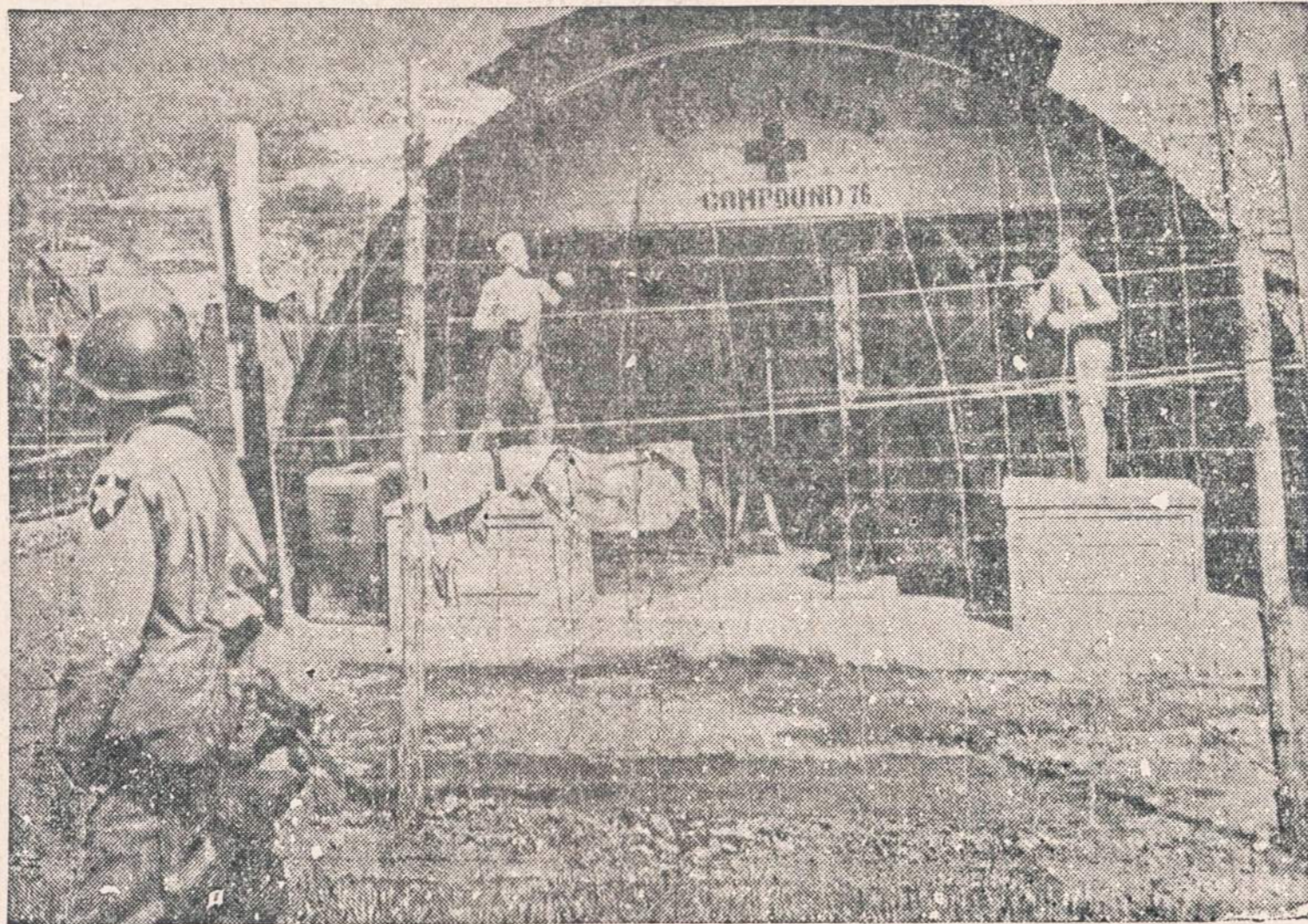
Savo kalbos pabaigoj Dr. Grigaitis patarė lietuviams daugiau domėtis Lietuvos problemomis, daugiau pratintis visuomeniniame — organizaciniame gyvenime, ypač tiems, kurie mano grįžti į Lietuvą ir padėti jai atkurti demokratinę santvarką, kai ji bus nusikračiusi komunistų jungą.

Pataisa vakarykščio aprašymo: Steigiamojo Seimo metais (1920) Dr. A. Garmus buvo namų arešte Penoj, Rusijoje, bet ne kalėjime, kaip per klaidą buvo pastebėta, aprašant Steigiamojo Seimo minėjimą Chicagoj.

Robinzonas Monte Kristo saloje

RMA. — Danų filmų ekspedicija užtiko Monte Kristo saloj, esančioj Italijos šiaurės vakaruose, naujų laikų Robinzoną Kruzę.

Jis šioje saloje išgyvenęs vienai vienas jau ilgus metus, misdamas sraigėmis ir gyvendamas tokių pat primitivų gyvenimą kaip Defoes Robinzonas Kruze.

JT sargybinis Koje saloje, kur yra laikomi ir nelaisvę patekę kinų ir korėjiečių komunistų armijos kariai. Belaisviai buvo pasigavę Amerikos generolą ir jį išlaiskė ikaitu 48 valandas.

Achesonas nematęs didelio skirtumo tarp JAV ir SSSR

WASHINGTONAS, D. C. — Atstovų rūmų narys Wilson (r. Ind.) savo savaitiniame biuleteny dėsto Achesono pažiūras apie Sovietų Sąjungą 1946 metais, kada Achesonas buvo pasekretorius.

„Aš netikiu, kad sovietų vada-dai būtų blogi žmonės“, kalbėjo Achesonas viename lektorių — profesorių susirinkime. „Jie panašūs į vaikus, kuriems malonu svaidyti plytlygias į kaimyno šiltadaržio langus“.

Iškėlus tame posėdy Wilsonui abejonių dėl Achesono pareiškimų, šisai tęsė toliau savo aiškinimą apie sovietus: „Argi būtų galima kiekvieną sovietų žingsnį — kiekvieną lango išdaužymą — vadinti konspiracija?“, klausęs Achesonas... „Viską sudėjus, koks gi skirtumas tarp Rusijos ir Amerikos?“, stebėjėsis Achesonas.

„Toks skirtumas, kaip tarp laisvės ir vergijos“, atsakęs Wilson. „Jei koncentracijos lagerių aukos galėtų jums pralkalbėti, jie jums paaiškintų, koks skirtumas tarp laisvės ir vergijos, kurios jūs nematote“.

„Amerikos užsienio politikos formuotojas yra tasai žmogus, kuris nenori nugręžti nugarą išdavikui Alger Hiss“, sako atstovas Wilson.

Komunistai nusileido prie Berlyno plento

BERLYNAS. — Po įvairių trukdymų, anglų — amerikiečių plentų patruliai vėl pradėjo savo pareigas, tvarkant ir padedant motorvežimiams, palaikantiems susisiekimą tarp sąjungininkų sektorių Berlyne ir jų zonų Vakaruose.

Kurį laiką komunistai buvo uždraudę Vakarų patruliams šiame plente veikti ir po to įteikė dar protesto notą, kur buvo pabrėžta, kad kelio priežiūra priklausanti vien tik sovietų okupacinei armijai. Tuo pat metu sovietai uždarė geležinkelio liniją, jungiančią Berlyną su Muenchenu.

—Sovietų pakrančių sargybiniai laivai pagavo 7 japonų žvegius katerius su 60 žvejų nuo balandžio 28 dienos, tai yra nuo Japonijos taikos sutarties pasi-

Vėliausios žinios

—Britų bendrovės, turinčios idėjusius į Kinijos ūkį \$840 milijonų, pranešė komunistinei vyriausybei, kad jos nori likviduoti ir kad 120 anglų būtų išduodamos iškeičiavimo vizos.

—Sinclair alyvos kompanijos 10,000 darbininkų nutarė grįžti atgal į darbą, kompanijai sutikus pridėti atžginimo 15c. per valandą.

—Indijoj per keleivinio traukinio susidūrimą su prekinio traukiniu buvo užmušti 45 žmonės ir 35 sužeisti.

—Turkijoj per traukinio nelaimę žuvo 26 ir sužeisti 20 keleivių.

—Vyr teismas, svarstąs plieno pramonės bylą su vyriausybe dėl perėmimo ir jos kontrole plieno fabrikus, nutraukė posėdžius ir susirinko tik kitą savaitę.

—Kopenhagoj, Danijoj dingo iš viešbučio komunistinės Vengrijos diplomatė Mrs. Elisabeth Hejnai, prekybos patarėja.

—Bulvių trūkumas dingšias kitą mėnesį, praneša žemės ūkio departamentas.

—Komunistų radijas Peipinge pasakoja, kad Amerikos lėktuvai tyčia bombardavę belaisvių stovyklas šiaurinėj Korėjoj ir kad tai palidiję du amerikiečiai lakūnai belaisviai.

Prašo tirti O'Dwyer ryšius su padugnėm

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos liberalinės organizacijos „American for Democratic Action“ metinėj konferencijoj, kurioj kalbėjo ir prezidentas Trumanas, buvo priimtas reikalavimas iširti William O'Dwyer saitus su New Yorko padugnėm gaivalais.

O'Dwyer buvo 1945—1950 m. New Yorko meru. Po to jį prez. Trumanas paskyrė JAV ambasadorium į Meksiką. Dabar vykstančiose bylose prieš New Yorko policijos pareigūnus buvo apkaltinti ir nuteisti keli artimi O'Dwyerio draugai. Taip pat ir paties O'Dwyerio vardas vis daugiau linksnuojamas su papirkinių skandalais New Yorke.

ADA komitetas sako, kol O'Dwyer tyli ir nebando apsiginti, jo buvimas ambasadorium užsienio valstybėj žemia Amerikos vardą. ADA pirmininku buvo perrinktas Francis Biddle, buvęs Roosevelto laikais JAV vyriausiu prokuroru.

Vieni viena per Atlantą

PLYMOUTH, Anglija.—Mrs. Ann Davison, 38 metų moteris, išpalukė 23 pėdų jachta per Atlantą, kursu į Floridą.

Ji nori būti pirmąja moterim, perplaukusia viena Atlanto vandenyną. Savo kelionę ji mano atlikti per du mėnesius. Maisto ir vandens ji turi 10 savaičių.

Prieš trejetą metų ji išplaukė su savo vyru 70 pėdų jachta į Vakarų Indiją. 19 dienų audrojoj buvo jachta pramušta ir nuskendo su vyru. Ją išgelbėjo kitas laivas.

Žuvo 5 lakūnai, gelbėdami draugus

REYKJAVIK, Islandija. — Amerikos laivyno lėktuvui šaukiantis pagalbos, išskrido į salos pietus karinis lėktuvas su 5 lakūnais padėti pagalbos prašantiems.

Netrukus į bėdą patekęs lėktuvas laimingai nusileido, bet antrasis lėktuvas, išskridęs į pagalbą, dingo. Visos pastangos surasti dingusį lėktuvą, nuėjo niekais. Jis laikomas žuvęs su 5 vyrais.

JAV TURINČIOS DUOTI ULTIMATUMĄ KOMUNISTAMS DĖL KORĖJOS TAIKOS

Nenorint susitarti, reikalauja išplėsti karą

WASHINGTONAS, D. C. — Respublikonų vadas Senate Bridges (N. H.) reikalauja Amerikos vyriausybę įteikti komunistams ultimatumą dėl pailaubų Korėjoje.

JV generolai nori žygiuoti į Maskvą

WASHINGTONAS, D. C. — Taip tvirtina ne kokie komunistų propagandistai, bet pretendentas į Amerikos prezidentus, senatorius Robert Taft.

Jis sako, kad Amerikos užsienio politiką kaip tik nulemia tokie saumosi generolai, kurie planuoja žygi į Sovietų Sąjungą. Vietoj tokių planų, Amerika turėtų daugiau rūpintis Europos orine apsauga, nes dabartinės JV 6 divizijos Europoj yra per silpna jėga, kad galėtų Europai suteikti saugumo jausmą, kalbėjo Taft.

Sen. Taftas kalbėjo per radijo ir televizijos tinklą, kartu su demokratų kandidatu sen. Russel užsienio politikos klausimais.

Tafto nuomone, raudonoji armija rytoj pat galėtų užygiuoti iki Anglų kanalo, jei tik norėtų. Sen. Russel'io manymu, jei Amerika nebūtų prisidėjusi prie Europos žemyno jėgų, ji būtų praradusi ir paskutiniuosius sąjungininkus.

Taft — Kefauver pirmąja Po paskutinių pirmųjų balsavimų Oregono ir Maine valstybėse, senatorius Taftas turi laimėjęs 375 respublikonų atstovus, gen. Eisenhoweris 337, Stassen 23.

Demokratų partijoje dėl pirminimo varžosi sen. Kefauver ir Averell Harriman, užsienio sąjungininkams remti fonų valdytojas, prezidentų Roosevelto ir Trumano patarėjas, buvęs ambasadorius.

Kefauver turi savo pusėj 101 atstovą, Harriman 92, Russel 47 vyriausiu prokuroru.

Gaulistai pralaimi vidurinėm partijom

PARYŽIUS. — Naujuose rinkimuose į Prancūzijos parlamentą partijos ir dešinę nuo vidurio, remiančios dabartinę Pinay vyriausybę (konservatorių) sustiprino savo poziciją.

Taip antai, rinkimuose į senatą Pinay grupė laimėjo 11 naujų vietų, daugiausia iš gen. De Gaulles partijos (ji pralaimėjo 8 vietas). Komunistai išlaikė turimas vietas.

Iš viso buvo renkami 156 atstovai. 132 senatoriai iš žemyno Prancūzijos jau nustatyti. Jie yra šių partijų: komunistų 15 (buvo 15), socialistų 18 (— 1), kairiųjų respublikonų 33 (— 2); nuosaikiųjų ūkininkų ir nepriklausomų respublikonų 28 (+8 vietas), liaudies respublikonų 11 (+3), prancūzų sąjūdžio (de Gaulles) 27 (— 8).

Vokiečių muštynės su kanadiečiais

HANNOVER, Vokietija. — Grįžus Kanados kareiviams iš lauko manevrų, pereitų šeštadienį ir sekmadienį įvyko keletas susidūrimų su vokiečių civiliniais gyventojais.

Vokiečių policija mėgino be-

simušančius išskirti, kas jai ir pasisekė, tačiau kainojo daug pastangų. Trys vokiečių policininkai buvo sužeisti. Daugiau buvo sužeista civilių gyventojų ir kanadiečių.

Laikas kovoti abiem rankom Sen. Bridges, kalbėdamas per Amerikos televizijos tinklą, apgailestavo, kad ligi šiol Amerikos ir jos sąjungininkų kariai yra priversti Korėjoj kovoti tik viena ranka, esant antrai rankai surištai visokiais Jungtinių Tautų diplomatiniais įsakymais.

Bet dabar atėjęs laikas įsakyti komunistams susitarti JT išdirbtomis pailaubų sąlygomis.

Priešingu atveju, JT armijai turi būti paleista ir antroji ranka, ir komunistams nenorint taikintis, pradėti kovą su jais iš visų jėgų.

Bridges pastebėjo korespondentams, kad jis šiuo savo reikalavimu nenori paremti nei Tafto, nei Eisenhowerio, nors pirmojo užsienio politika jam esanti artimesnė. Jis pabrėžė, kad sugriežinti kalbą Korėjos pailaubų derybose reikalaujanti Amerikos padėtis.

Liepsnosvaidžiais daboja triukšmaujančius belaisvius Amerikos griežtesnė politika Korėjoj šiuo tarpu pastebima tik santykiuose su karo belaisviais.

Atgabentas nuajas parašutinių pulkas turėjo belaisvių saloj Kodžej parada, iš ko komunistų belaisviai turėjo įsitikinti, kad nuolaidų laikai yra pasibaigę.

Parodžius belaisviams, kad naujasis komendantas yra pasiryžęs pavartoti prieš juos jėgą, laukiama, kad netrukus belaisviams bus duotas ultimatumas, pašalinti komunistų vėliavas ir paveikslus nuo jų barakų.

I belaisvių salą buvo atvykę du Tarptautinio raudonojo kryžiaus atstovai, kurie tarėsi su naujuoju komendantu gen. Botatner. Generolas sako, kad jis laikysis Genevos konvencijos, kuri žinotina ir belaisviams, kad komendantas turi teisę naudoti jėgos priemones riaušėms malšinti ir tvarkai palaikyti.

Aplink stovyklą yra išrikuoti tankai, ginkluoti liepsnosvaidžiais. Belaisviams stebint iš vidaus, kaeriviai tiesia trečią spygliuotų vielų tvorą aplink stovyklą.

simušančius išskirti, kas jai ir pasisekė, tačiau kainojo daug pastangų. Trys vokiečių policininkai buvo sužeisti. Daugiau buvo sužeista civilių gyventojų ir kanadiečių.

simušančius išskirti, kas jai ir pasisekė, tačiau kainojo daug pastangų. Trys vokiečių policininkai buvo sužeisti. Daugiau buvo sužeista civilių gyventojų ir kanadiečių.

simušančius išskirti, kas jai ir pasisekė, tačiau kainojo daug pastangų. Trys vokiečių policininkai buvo sužeisti. Daugiau buvo sužeista civilių gyventojų ir kanadiečių.

A Sensational New Tire by U.S. ROYAL

Features and Performance never before available at such a Price!

Only \$15.95 PLUS TAX 6.00 x 16
EASY CREDIT TERMS TO SUIT YOUR CONVENIENCE

FOR THE FIRST TIME AT THESE PRICES!

★ Stopping Power—Skid Resistance
—Tire Mileage and Economy
Beyond all previous standards!
NOW AVAILABLE AT YOUR U. S. ROYAL DEALER

TERMAN TIRE & SUPPLY COMPANY
4336 W. ADDISON SPRING 7-7100
US ROYAL TIRES

Sensational Trade-in Offer!

limited time only!

A new Hoover Iron or a new Hoover Dustette for your old cleaner...

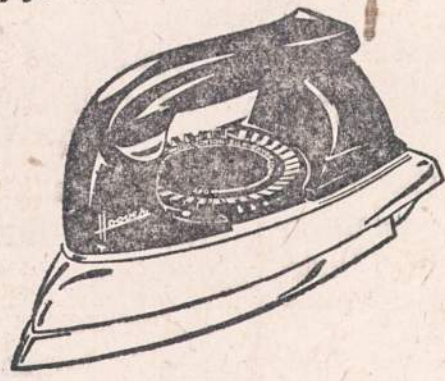
Yes, for a limited time, we will give you one of these famous household appliances in exchange for your old cleaner when you buy either a Hoover Triple-Action upright or a Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner.

*This offer good only for cleaners in good working order. Trade-in value of your old cleaner determines whether you get a Hoover Iron or Hoover Dustette. Phone us right now and see if your old cleaner qualifies!

see what you can get

The Hoover Iron has all the features you've ever wanted in an iron. Koolzone handle fits the hand without gripping; Pancake Dial is easy to set and read—no more scorched fingers! Actually fun to use!

\$13.95 Value!

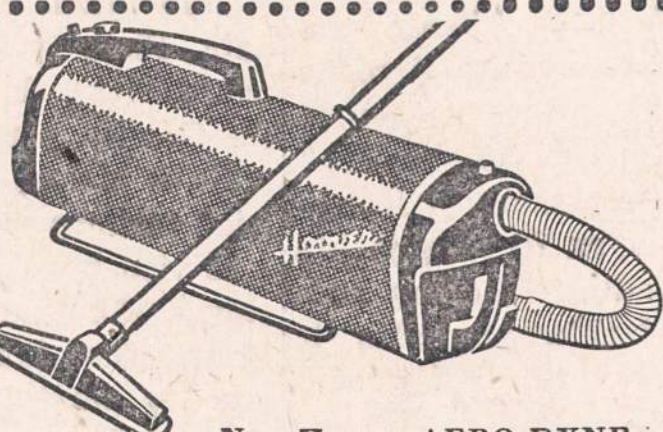

This wonder-working little hand vacuum cleaner is ideal for stairs, furniture, automobile interiors, clothing... makes quick work of hundreds of cleaning jobs. Lightweight; long cord; easy-grip handle; brush in nozzle.

\$27.95 Value!

The newest Hoover Triple-Action Cleaner Model 51 cleans, as it sweeps, as it cleans. Famous for preserving rugs, furnishings, color cleaning. \$89.95. Tools extra.

New Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner Model 51 has exclusive "Litter Gitter" nozzle, controlled suction that gets more dirt, litter faster. Hoover's exclusive Dirt Ejector kicks out dirt; YOUR HANDS NEVER TOUCH DIRT! \$89.95 complete with tools.

Come in or phone us today about this sensational trade-in offer. Limited time only. Hurry! Act now!

BERMAN'S

71315 So. Michigan Avenue Waterfall 8-8400
7919 So. Ashland Avenue HUDSON 3-9200
1740 N. Harlem Avenue BERKSHIRE 7-5100
Open Evenings until 10 P. M. except Sat. and Sun.

"NAUJIENOSE" GARSINTIS VISUOMET APSIMOKA

2—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —ANTRADIE, GEGUŽES 20, 1952

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Nauji leidiniai

Stepas Zobarskas, DOLERIS IŠ PITTSBURGO. Išleido "Gabi-ja". JAV 1952 m. Dailininkai Vijeikis ir Povilas Osmolskis. Tiražas 1,500 egz. 57 psl. Kaina 80 centų.

Jurgis Jankus, PAKLYDĖ PAUKŠČIAI, 1-ma dalis. Išleido "Gabi-ja" JAV 1952 m. Dailininkas Pranas Lapė. Spaudė "Patria" Stamford, Conn. Tiražas 2,000 egz. 172 psl. Kaina \$2.20.

Apie Kupiškėnų Klubą

Gegužės 10 d. K. Matekonis pastogė, 329 So. Central Park Ave., Kupiškėnų Kultūros Draugijos buvo mėnesinis susirinkimas. Narių atsilankė gausiai ir rįmtai išklaušė valdybos pranešimus, kurių buvo daug svarbių.

Labiausiai nariai susidomėjo būsimo draugijos pikniku, kuris įvyks rugpjūčio 3 d. Juozo Liepos sode. Vasaros šiltu laiku kupiškėnai mėgsta drauge keletą smagių valandų praleisti tyrame ore, kur yra progos sutikti draugų ir pažįstamų, išgerti po stiklą alaus. Norint, kad Kup. Kult. Draugija tvirtai gyvuotų, reikia visiems nariams iš širdies ir peties dirbti ir ją remti visokiais būdais.

Tiesa, mes kupiškėnai, vis didėjant skaičiumi narių. Ir šiame susirinkime prisirašė Ona ir Antanas Ramonai iš Battle Creek, Mich. Naujieji nariai kupiškėnams pagalba. Esu tikras, kad lapdaros darbo visiems užteks.

Kupiškėnų Kult. Draugijos narių tarpe yra ir ligonių. Labai apgailestina, kad juos prikančia šalta žiemužė ir pakrikdė jų sveikatą. Linkiu, kad su pavasario atgyjančia gamta visi atgautų prarastą sveikatą ir su-tvirtėtų, kad kapų puošimo dienai visi galėtų atvykti į Lietuvių Tautines Kapines aplankyti ir papuošti kapų, pagerbti jau ten gulinių ne tik Kupiškėnų Kult. Draugijos narių, bet ir draugų bei pažįstamų, kurie jau užbaigė šios žemės kelionę ir amžinai išsisi.

Dėkoju draugams Matekoniams už pastogę, suteiktą kupiškėnams; ir už vaišes, kurias turėjom po susirinkimo. P. B.

JAKŪNIENĖ TAVERNOS SAVININKĖ

Eugenija Jakūnienė su savo dukra turi taverną 2421 W. 47th Street. Mielai laukiami draugai ir pažįstami atsilankant.

Ją daug kas atsimena kaip "barberienę", nes jos mirusis vyras buvo kirpėjas. Jakūnienė yra "Naujienu" skaitytoja. Priklaušo Chicago Lietuvos Draugijai ir Kėstučio Kubui. B. V.

Iš Garfield Klubo veiklos

Gegužės 11 d. Napoleon Hall, 3958 W. 5th Ave., Garfield Parko Lietuvių Pašalpos Klubas turėjo savo mėnesinį susirinkimą, į kurį, kaip pavasarį, narių teatsilankė vidutiniškai.

Valdyba pranešė, kad esą klubiečių sergančių. Mrs. Andriūnaitis ir Mrs. Strauz išmokėta ligos pašalpa. Guobas tebeser-ga. Mirusio klubo nario Tamašiuo pomirtinė išmokėta žmōnai Tamašiuonienėi.

Mrs. Plarpa gavo iš klubo dovanų už neėmimą ligos pašalpos per 10 metų.

Klubo išvažiavimų komisija pranešė, kad paimtas sodas birželio 22 dieną gegužinei Spaičio ažuolyne. Tai gera vieta, yra pastogė, kad ir lyjant galima iokti. Vieta graži ir paranki rivažiuoti Archer Ave. autobusu iki Willow Springs. Klubiečiai turi atsilankyti ir smagiai praleisti laiką savo pavasariname išvažiavime.

Nepamirškite, kad birželio 8 d. yra klubo pusmetinis susirinkimas. J. J. P.

JA V-ėse 30,000

svetimšalių — studentų JAV-ėse šiuo metu mokosi virš 30,000 studentų-svetimšalių. Daugiausia jų esama iš Kanados, Kinijos ir Vokietijos. Visų šių studentų mokslas per metus kaštuoja ne mažiau 75 milijų dolerių.

Juzė Daužvardienė, Lietuvos konsulo žmona, užpėreitą sekmdienį kalbėjo Benton Harbor, Michigan, Benton Harbor Kolegijos Moterų Lygos Motinų — Dukrų metiniame bankete. Savo kalboje Daužvardienė palygino laisvojo pasaulio motinų bei moterų gyvenimą su okupuotos Lietuvos moterų gyvenimu, plačiai apibūdindama dabartinę Lietuvos padėtį ir žmonių gyvenimą. Bankete dalyvavo kolegijos studentės su motinomis, kolegijos dekanas su personafu ir vietos spaudos atstovės.

—Jono Butėno dainavimo studija ruošia savo mokinių koncertą Lietuvos Auditorijoje birželio 1 d.

—"Knygų Lentynos", Lietuvių Bibliografinės Tarnybos Biuletėnio, išėjo 1952 m. Nr. 1 —2. Surašyti, kaip paprastai, ne tik laisvajame pasauly išleisti lietuviškieji veikalai, bet ir svarbesni periodiniai spaudoje pasirodę straipsniai. Redakcijos adresas 602 Harvey St., Danville, Ill. Šį numerį sudarė A. Ružancovas, B. Kviklys ir B. Jaciukevičius.

—R. J. Marozas, 4630 So. Homan, gavo Loyolos universiteto stipendiją.

—P. Jonikas geg. 18 d. skaitė Lietuvos Universiteto Klubo (LUC) nariams paskaitą apie lietuvių kalbą ir jos reikšmę mokslui YMCA patalpose, 6235 S. Homan. Po paskaitos buvo paklausimų, į kuriuos prelegentas atsakinėjo, kavutė ir pasikalbėjimas.

—Mr. ir Mrs. F. W. Zabrockas, 13917 Kanowka Ave., Dalton, Ill., duktė Mary susituokė su pvt. Harold P. Ekstrom iš Harvey, Ill., kuris dabar tarnauja Lackland Air Force Base. F. W. Zabrockas, lietuvis, gerai kalba lietuviškai (vedęs vokiečių kilmės merginą). Jis yra gi-nėis ir augęs Chicagoje. Dirba Western Indiana R. R. (Bis).

—Mr. ir Mrs. G. Sosnauskas, 12316 S. Sangamon St., atžymėjo savo 5 metų vedybinio gyvenimo sukaktį bal. 26 d.

—Juozas Mozeris jau pastatė pusę naujo pastato prie Halsted ir 34 gatvės. Tai bus naujas District Savings and Loan pastatas. Lietuvių "Chicago sostinė" Bridgeportas auga. (Zem.)

—"Naujųjų žmonių" vaidinimas, Lietuvių Teatro paskutinis šio sezono spektaklis Mandel Hall patalpose geg. 18 d. susilaukė gausaus lankytojų būrio.

PRANESIMAI

USHINKAMŲ IR PARENGIMŲ HUMBOLDT PARKO LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO susirinkimas šaukiamas gegužės (May) 21 d. 8 v. v. 3600 N. North Svetainėje Chicagoje. Klubiečiai, nepamirškite, kad per tris mėnesius neturėjome susirinkimų. Užsimokėkite duokles, kurie nesute užsimokėję. Bus aptartas ir išvažiavimo ruošimas liepos (July) 20 d. Jeffersono miške. Rašt. A. Lungevičius

9 APYLINKĖS (Ward) Lietuvių Demokrato Klubo mėnesinis susirinkimas šaukiamas antradienį, gegužės 20 d. 7:30 val. vak. Roselande Visų Šventųjų parapijos salėje, 10906 So. Wabash Ave. Visi klubo nariai prašomi atsilankyti, šis susirinkimas bus labai įvairus. Po susirinkimo bus alaus ir sodės klubo nariams.

Pirm. P. W. Karzikauskas, rašt. J. Skeivys.

Zemaičių Kultūros Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, gegužės 21 dieną, 7:30 val. vakare, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill. Prašome visus narius dalyvauti, nes turime daug klubo reikalų aptarti. —J. Baličas, rašt.

LOVEIKIS Šunėtam Gėles, Telegramu i Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST. Tel. YArds 7-7308

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai. Reikale pasaukite: atvyksim į jūsų namus su vainiku paveikslais išsitrinkti ROY R. PETRO (Putramentas): 5519 So. Harlem Avenue Portsmouth 7-9029.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms vė m s. Papuošimams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5808 arba 3-5870

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINČIA Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE. Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LIŪDĖSIO VALANDŲ Sankta
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse raškite koplyčias arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue TELEFONAS GROVEHILL 6-8142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SFNIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE. Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE. Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone COMmodore 4-2228
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711
ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003
J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139
P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911
LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781
STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
Virginia 7-6672 PULLman 5-1270

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Indiana Harbor, Ind.

Suvaidintos Adomėno "Svetimos plunksnos"

Gegužės 4 d. parapijos salėj, 3903 Fir St., įvyko Lietuvių Bendruomenės vakaras. Programą atliko Liet. bendr. meno kolektyvas. Suvaidino V. Adomėno 3 veiksmų komediją "Svetimos plunksnos". Vaidintojai: S. Juodakienė, B. Skudraitė, Z. Moliejus, V. Mičiulis, V. Kanišauskas, V. Valeikienė ir V. Mažeika. Režisavo: Z. Moliejus. Komedija suvaidinta labai vykusiai, publika turėjo nemažą gardaus juoko.

Po vaidinimo įteikta puokštė gyvūnų gėlių rež. Z. Moliejui jo vardinę proga. Liet. bendr. pirmininkas pasakė trumpą kalbą, padėkodamas artistams už jų iniciatyvą ruošiant šį veikalą. Po programos ėjo šokiai. Gautas pelnas bus skiriamas vaikų darželio padidinimui.

Ind. Harbor lietuvių kolonijai yra garbė turint tokių veiklų meno būrelį. Tie žmonės, atlikę sunkų dienos darbą fabrike, nepailsėję, žiūrėk, ir vėl skuba į meninį darbą. Ir taip per dienu dienas poilsio valandas auksuoja menui, kad duotų ką nors savo tautiečių sielai, iš dabarties ir praeities lietuvių gyvenimo, nepaisydami nuovargio. Visuomenė, įvertindama menininkų darbą bei jų trūksmą ruošiant įvairius vaidinimus, ateityje salėje turėtų daugiau atkreipti dėmesio į tvarką bei tylą. Ypatinai mamytės turėtų prilaikyti savo vaikučius, kad programos metu nevartytų butelių po kėdėmis ir nebėgiotų pro sceną. Tas ne tik veikia žiūrovus, kai visų akys nukreiptos į sceną sekant veikalą. Bet taip pat veikia ir į artistus. Juk laisvoje Lietuvoje buvome įpratę į tvarką viešuosiuose rengimuose bei teatruose. Tad pratinkime savo vaikučius ir čia prie tvarkos viešose vietose.

Lauktina iš mūsų meno kolektyvo ir ateityje panašių pasirodymų. M. G.

Thomaston, Conn.

Lietuvius gydytojas

Thomaston miestely sėkmingai verčiasi gydytojo praktika neseniai medicinos mokslus baigęs lietuvis gydytojas Samson Daniel. Jis yra JAV gimęs, jo tėvai iš Lietuvos kilę, dabar gyvena Bostono apylinkėje.

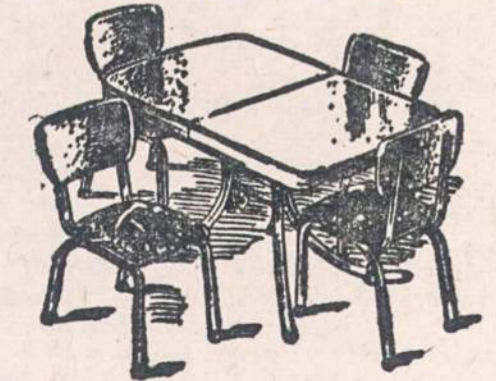
Daktaras Samson Daniel yra čia pirkęs 147 Elm St. gražius ir erdvius namus.

Lietuvaitės likimas

Thomaston apylinkės ūkininko dukterė yra ištekejusi už airio Gilman. Dabar ji su savo vyru gyvena Thomaston miestely ir čia turi gražius namus. Gilman šeima augina dvi dukrytes ir sūnelį. Vyresnioji dukrytė jau lanko vietos mokyklą, o kiti du dar laukia savo eilės. Gilman vaikai labai gerai auklėjami ir visi gražiai gyvena. Gilman žmona nėra pamiršusi lietuvių kalbos. Ji kalba pusėtinai žemaičiuodama.

Thomaston miestely gyvena dar šios lietuvių šeimos: Banių, Ereminų ir Vilkaičių. —Kor.

Lietuvių Krautuvėje Didelis Pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radijo, televizijos setai, baldai vaikūčiams.

Žemos kainos, lengvi išmokėjimai, tuojau pristatoma. Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT
Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEELEY 3-4711

Waterbury, Conn.

Lietuvius Connecticut valstybės senatorius

Waterbury iš seno gyveno vietos lietuvių organizacijų veikėjas Mančiūnas. Jis yra kilęs iš Dūkijos, Lietuvos gražaus kampelio. Mančiūno sūnus, baigęs teisės mokslus, yra išrinktas Connecticut valstybės senatoriu. Jaunasis teisininkas Mančiūnas yra vietos demokratų veikėjas, bet jis nepamiršta ir savų tautiečių visuomeninio gyvenimo, o taip pat jam nėra svetimas Lietuvos skaudūs likimai. Lietuvos nepriklausomybės šventė vasario 16 d. jis visuomet dalyvauja ir susirinkusiems kartais taria žodį.

Connecticut valstybės senatorius Mančiūnas padėjo įregistruoti Lietuvių Bendruomenę ir po jos įstatų atpasakojimo padėjo savo parašą.

Tremtiniai namų savininkai

Waterbury gyvenančių naujai atvykusių lietuvių tarpe jau yra nemaža tokių, kurie įsigijo nuosavus namus, arba tokius patys pasistatė. Suprantama, grynais už perkamus namus rekas jų galėjo sumokėti. Vieni jų gavo pinigų iš vietos kredito įstaigų, arba privačiai jų skolinosi. Kiti turimas skolas jau baigia mokėti. Namus nusipirkti ir paskolas gauti čia daug kam padėjo vietos visuomenės veikėjas nekilojamo turto pirklys R. Matas.

Atgijo klubo veikimas

Pereito meto pabaigoj, išrinkus į bendro lietuvių klubo pirmininku R. Matą, to klubo veikimas atgijo ir jis gražiai dabar tvarkosi. Seniau klube buvo jaučiama rausvųjų (bimbiniukų) įtaka, o dabar ji nyksta. Rausvųjų čia bus apie šešiasdešimt. Seniau jie buvo labai veržlūs, o dabar jų rausvumas jau blunka ir tuo pačiu jų veržlumas nyksta.

Buvusių karių veikimas

Kaip ir kitur, Waterbury buvę Lietuvos kariai čia susimetę į savo Romuvos klubą. Romuvos klubas turi per penkiasdešimt narių. Klubo narių tarpe veikimas gyvas. —Koresp.

IS KANADOS

Hamilton, Ont.

Kanados Liet. Bendruomenės Tarybos rinkimai

Š. m. gegužės 24 d. visiems Kanados lietuviams yra svarbi diena, nes tą dieną įvyks pirmi laisvi ir demokratiniai rinkimai į KLB krašto tarybą. Ontario provincijoje turi būti išrinkti 26 asmenys, o kandidatų yra apie 70. Rinkimų akcija varoma plačiu mastu, čia ryškėja du pagrindiniai sparnai, — liberalinis ir krikščionių. Tačiau viena aišku, kad išrinktiems asmenims teks paimti Kanados Lietuvių Bendruomenės organizavimą ir darbą ir jį vesti iki pilno įgyvendinimo.

KLB tarybos rinkimai parodys lietuvių tautinį susipratimą Kanadoje ir pašalins daug bereikalingų barnių bei nesupratimų, konsoliduojant pajėgas galutinam tikslui — Lietuvos išlaisvinimui. Tenelieka nė vieno lietuvių, — kurie neatliktų savo tautinės pareigos!

Hamiltono rinkimai į KLB krašto tarybą įvyks "Dainavos" salėje, 469 Bay St. N. Rinkimai vyks nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakuro.

Linksmas šokių vakaras

Tą patį vakarą, tai yra gegužės 24 d., 8 val. vak. (tuojau po rinkimų) "Dainavos" salėje bus šokių vakaras.

Kviečiama plačioji Hamiltono lietuvių visuomenė apsilankyti ir gražiai praleisti laiką.

Sokiams gros lietuvių orkestras "Aidas", bufete bus visokių valgių ir gėrimų. —B. A.

Sulaikyta Hašišo už 700,000 dol.

Cairo. — Pajūry sargybu kateriai per 3 dienas kovojo su žinomojo kontrabandininko Hilil Izmailo laivu iš Akabos. Pagaliau kontrabandininkui teko bėgti. Laive rasta hašišo ir kokaino atsargos 700,000 dolerių sumai.

Kas skaito, rašo — "Naujienas" išsirašo.

Burtininko lazdelė

Orchard Park mieste, N. Y., vienas "aiškiaregis", kuris atspėja lazdelės ar šakelės pagal-

ba kur esama požeminio vandens, atvestas vienon vieton ir pagal lazdelę nustatęs, jog po žeme yra vanduo, pareiškė: "Čia, čiu tarpe — ar tam buvo reikalinga stebuklingoji lazdelė?"

limited time only!

Sensational Trade-in Offer!

A new Hoover Iron or a new Hoover Dustette for your old cleaner* . . .

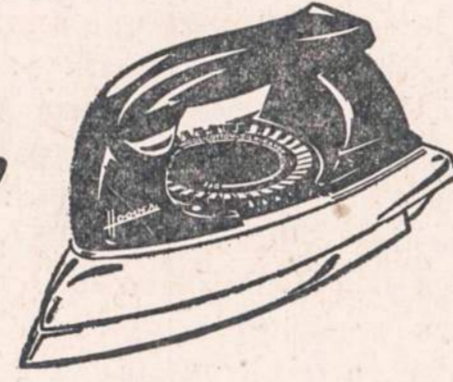
Yes, for a limited time, we will give you one of these famous household appliances in exchange for your old cleaner when you buy either a Hoover Triple-Action upright or a Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner.

*This offer good only for cleaners in good working order. Trade-in value of your old cleaner determines whether you get a Hoover Iron or Hoover Dustette. Phone us right now and see if your old cleaner qualifies!

see what you can get

The Hoover Iron has all the features you've ever wanted in an iron. Koolzone handle fits the hand without gripping; Pancake Dial is easy to set and read—no more scorched finger! *Actually fun to use!*

\$13.95 Value!

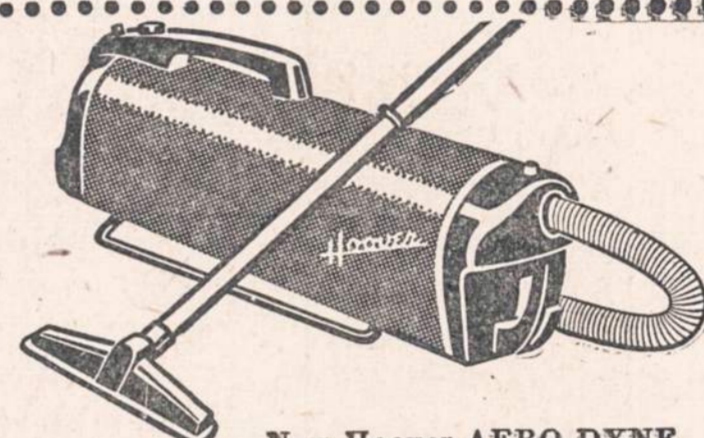

This wonder-working little hand vacuum cleaner is ideal for stairs, furniture, automobile interiors, clothing... makes quick work of hundreds of cleaning jobs. Lightweight; long cord; easy-grip handle; brush in nozzle.

\$27.95 Value!

The newest Hoover Triple-Action Cleaner Model 29 beats, as it sweeps, as it cleans. Famous for preserving rugs, furnishings, color cleaning. \$89.95. Tools extra.

New Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner Model 51 has exclusive "Litter Gitter" nozzle, controlled suction that gets more dirt, litter faster. Hoover's exclusive Dirt Ejector clicks out dirt; YOUR HANDS NEVER TOUCH DIRT! \$88.95 complete with tools.

Come in or phone us today about this sensational trade-in offer. Limited time only. Hurry! Act now!

M. J. SCHWENK FURNITURE CO.

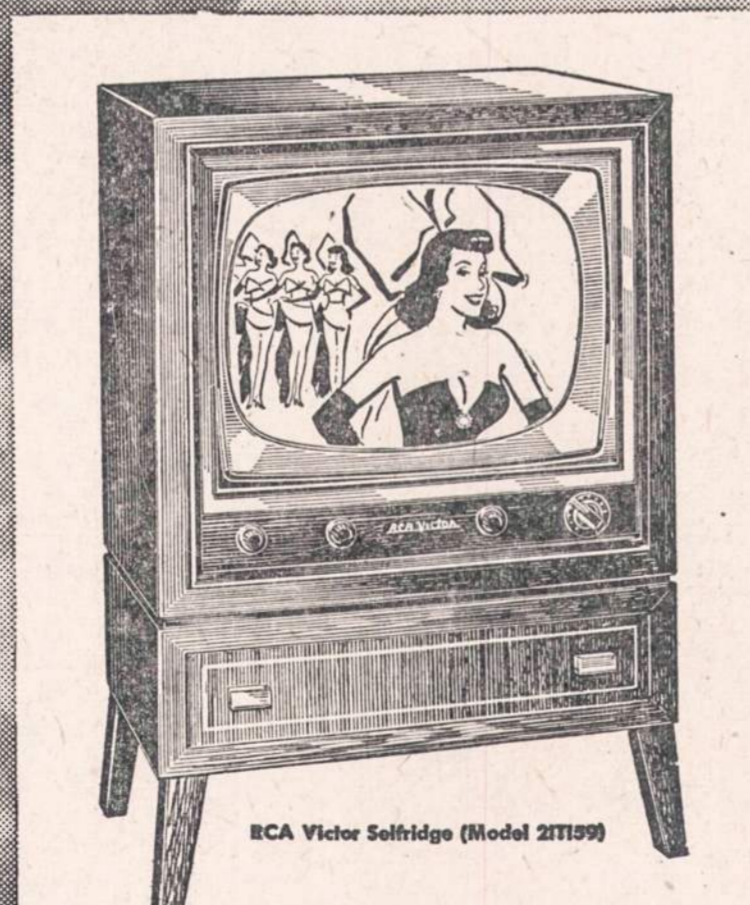
3701 West 26th Street

LAwndale 1-8580

If there's a picture in the air you'll get it... at its best on

RCA VICTOR

television with Picture Power

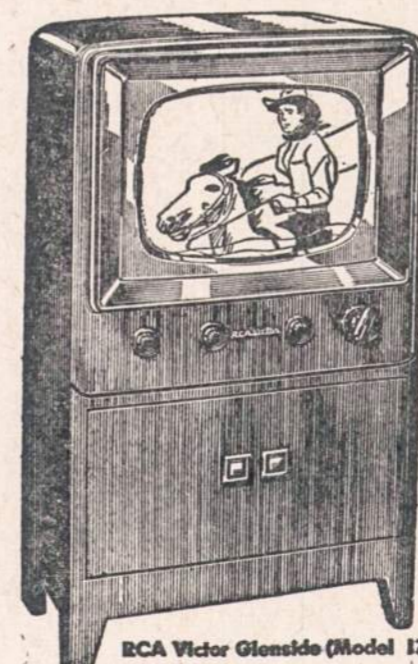

RCA Victor Solidigo (Model 27139)

Handsome wood cabinet to satisfy the most discriminating taste. It's finished in walnut, mahogany or lined oak. Price includes console table base. EASY TERMS

They're Super Sets!

- You'll get the best pictures possible . . . wherever you live.
 - Double-shielded tuner helps eliminate interference . . . even in "fringe areas"!
 - The "Golden Throat" tone system will make you wonder how you could have been satisfied with other sound.
 - See these Super Sets today!
- These Super Sets easily adapted for U.H.F. Ask about the RCA Victor Factory-Service Contract covering expert television installation and maintenance . . . available to RCA Victor owners.

RCA Victor Glenside (Model 17139)

Handsome cabinet . . . fits anywhere . . . finished in mahogany. Price includes console table base. EASY TERMS

ILLINOIS

1570 N. Milwaukee Avenue

FURNITURE & RADIO CO.

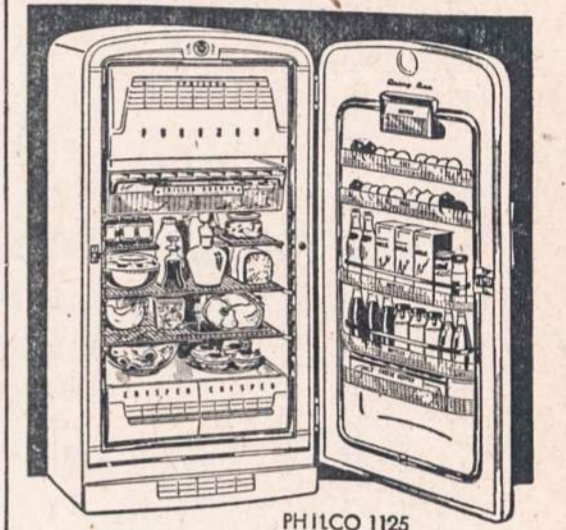
Humboldt 9-1600

WE HAVE A GIFT FOR YOU!

LIMITED INTRODUCTORY OFFER!

Sensational new PHILCO DAIRY BAR REFRIGERATOR

DAIRY BAR MODELS FROM \$259.95 UP

78 WEEKS TO PAY GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE AND FURNITURE COMPANY

2876 W. Cermak Road Bishop 7-3333 Open Monday and Thursday Evenings.

Kiek Tik Norit

Naujų ir Senų

MILDA BUICK SALES

907 West 35th Street LAFayette 3-2022

Dainuokim Lietuviškai

Modernieji šokiai ir dainos, dainuojamos milijonų amerikiečių, galima dainuoti ir mūsų kalba. ANDRIUS MIRONO "40 POPULIARIŲ DAINŲ" Kaina 75 c. Persiuntimas 10 c. Gaunama "NAUJIENOSE", 1739 So. Halsted St.

3-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —ANTRADIE, GEGUŽĖS 20, 1952

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAAnal 6-4380

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
6 cents per copy

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:
Metams \$9.00
Pusei metų \$5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu: \$10.00
Metams \$5.50
Pusei metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.25
Vienam mėnesiui \$0.50
Chicagoje per išnešiotojus: \$1.25
Viena kopija 5c.
Savaitei 30c.
Mėnesiui \$1.25

Užsienioose:
Metams \$11.00
Pusei metų \$6.50
Trims mėnesiams 3.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CAAnal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

ADA Konvencija

Amerikos liberalų organizacija, pasivadinti "Americans for Democratic Action" (ADA), turėjo pereinoti savaitės gale suvažiavimą Washington, kuriame pasakė kalbą pats JAV prezidentas. Suvažiavime dalyvavo 700 delegatų, kurių didelė dauguma priklauso demokratų partijai.

Užsienio politikoje ADA pasisakė už Jungtinių Valstybių bendradarbiavimą su Vakarų Europos demokratijomis. Suvažiavime buvo kilę ginčai dėl klausimo, ar Vokietijos Federacija (vakarinė Vokietija) privalo būti įjungta į Š. Atlanto valstybių sąjungą ir apginkluota. Dauguma šitam planui pritarė. Į ADA platformą taip pat buvo įdėtas punktą, kad JAV teiktų ekonominę ir karinę pagalbą Formozai, t. y. Chiang Kai-sheko režimui.

Suvažiavimas visais pasmerkė sovietų totalitarinę diktatūrą, bet pabrėžė, kad Amerikos demokratija nėra priešinga Rusijos žmonėms, kuriuos pavergė bolševikai.

Vidaus politikoje ADA reikalauja, kad būtų tęsiamos ir stiprinamos socialinės reformos, kurias pradėjo vykdyti Roosevelt administracija, ir kad įstatymo keliu būtų pašalinta diskriminacija prieš rasines, tautines ir religines mažumas. Toks yra prez. Trumano ir liberalinių demokratų nusistatymas; bet jam smarkiai priešiniai vadinamieji "diksikratai" (pietinių valstybių demokratai), kurie grasina atsimesti nuo partijos, kaip kad jie padarė 1948 m.

ADA suvažiavimo dauguma norėjo tuojau nominuoti kandidatą į JAV prezidentus. Tinkamiausiu kandidatu jie laiko Illinois gubernatorių Stevensoną. Bet suvažiavimas nutarė pirma pažiūrėti, ką nominuos savo konvencijose, liepos mėnesį, republikonai ir demokratai. Nevenias ADA narys bus delegatai tose konvencijose. Manoma, kad jų įtaka bus ypač stipri demokratų konvencijoje. Jei demokratai nominuos priimtina liberalams kandidatą, tai ADA atskiros kandidato nestatys.

Prez. Trumano kalba šitime suvažiavime rodo, kad jisai rems kairįjį sparną demokratų partijoje. Dešinieji partijos veikėjai yra susirūpinę, kad tai gali suskaldyti partiją ir duoti progą republikonams laimėti rinkimus. Bet kažin, ar balsuotojai liberalizmo bijo?

Vėl Prabilo

Ilgoką laiką atostogavęs Hearsto laikraščiu bendradarbis Westbrook Pegler vėl sugrįžo prie savo darbo, ir kad kerta, tai kerta!

Pirmiau jisai nuolatos akėdavo darbininkų profesines sąjungas (unijas), vadindamas jų vadus apgavikais, despota, "raketieriais", gengsterių draugais ir darbininkų išnaudotojais. Dabar jisai puola JAV kongresą.

Pegler rašo, kad JAV piliečiai esą "kongreso vergai". Šios šalies žmonių teises pagrobę politinių partijų komitetai, kurie kontroliuoja kongresą, — panašiai, kaip Britanijoje, kur partijų vadai atstovų bute elgtųsi kaip tinkami su žmonių teisėmis ir turu.

JAV kongreso vadus šis Hearsto laikraščiu rašytojas vadina "band of scoundrels" (nekštų gauja) ir sako, kad jie esą plėšikai, nuo kurių nesąs apsaugotas joks žmogaus turas arba uždarbis. Jie apkrauja žmogus mokesčiais ir paveda sugedusiems mokesčių departamento biurokratams rašyti taisykles, turinčias įstatymo galią. Kas tų taisyklių nesilaiko, tas gali būti nubaustas kalėjimu.

Pegleriu kur kas geriau patinka francūzai, kurie mokesčių įstatymo nepaiso ir žiūri į savo parlamentą, "kaip į tarškančių beždžionių pulką". Francūzai esą "nepriklausomi" žmonės; jeigu tenai valdžia drįstų ką pasodinti į kalėjimą dėl mokesčių blankų neišpildymo, tai būtų išdužyti išdo ministerijos langai ir būtų sudegintos pajamų mokesčių formos ir blankos.

"Mums reikia revoliucijos prieš savo išrinktąjį kongresą", sako Westbrook Pegler.

Revoliucijos jisai neišsąuks tokiais savo kurstymais. Jei jisai imtų žmones organizuoti šitam tikslui ir susidarytų pavojus, kad revoliucija gali kilti, tai valdžia patrauktų jį ir jo sekėjus atsakomybėn, pasiremdama tais pačiais įstatymais, kurie yra taikomi komunistams. Bet kol tokio pavojaus nėra, tai valdžia nekreips į jo tarškėjimus jokio dėmesio.

Valdžią kritikuoti ir plusti Amerikoje nėra uždrausta. Neuzdrausta nė kalbėti apie "revoliucijos reikalingumą", jei tik nesiruošiama nuversti valdžią jėga.

Kritika ir Polemika

TRYS SĄVOKOS

Š. m. balandžio mėn. 19 d. "Naujienų" straipsnelio "Tauta ir kilmė" pradžioje rašoma: "... aiškino skirtumą tarp XVII—XIX šimtmečių tautybės sąvokų ir XX šimtmečio...". Aš savo straipsnyje "Ar lietuviai?" visai neaiškinau šių amžių tautybės sąvokų, bet tik prabėgomis paminėjau, kad jos buvo skirtingos (žiūr. "Naujienos", 1952.IV.18 d.).

Pabaigoje Gerb. "Naujienų" p. Redaktorius rašo: "Atseit, Amerikos lietuviai, kurie yra šios šalies piliečiai ir laiko save amerikony (reikia rašyti amerikiečių, kaip europiečiai, afrikaniečiai, egiptiečiai ir panašiai — A. V.) tautos nariais, jau nėra lietuviai! Prie ko veda šitokia galvosena?"

Iš šios citatos aišku, kad Didž. Gerb. p. Redaktorius suplakė tautybės, kilmės bei pilietybės sąvokas, kurias visgi reikia taip skirti, kaip yra gyvenimo tikrovėje.

a) Tautybė gali būti paveldėtinė arba naujai įgyta, kurios tėvai nelaiškė savo tautybe.

Sakysim, vienos tautybės tėvų vaikai, jei užaugę dėl tam tikrų gyvenimo aplinkybių nepakaitė savo tautybės, atseit, pasiliko tos pat tautybės, kokios buvo jų tėvai, tai šiuo atveju vaikai paveldėjo tėvų tautybę.

Taip pat ir tautybės požiūriu mišrios šeimos vaikai, pvz., tėvo lenko, o motinos vokiečių, vaikai irgi paveldėjo kurio nors tėvo tautybę ir jie save laikė arba lenkais arba vokiečiais. Tai irgi bus paveldėtinė tautybė.

Gyvenimo tikrovėje yra ir tokių faktų, kad vaikai dėl tam tikrų, ar tai dėl auklėjimo, ar tai dėl visuomenio, ar tai dėl valstybinio gyvenimo sąlygų, išsivadavo savo tėvų tautybės, o pasisavina visai kitą, kuri jiems atrodo esanti "parankesnė", ar jų širdžiai "artimesnė". Sakysim, tėvo gudo, o motinos lietuvių vaikai save jau skaito ar tai lenkais, ar tai vokiečiais. Tai jau bus naujai įgyta, pasirinktinė tautybė.

Zinoma, atsižvelgiant į individo asmeninę laisvę, niekas negali jiems uždrausti pasirinkti sau tautybę, jeigu jiems tik sąžinė leidžia tai daryti!

b) Žmonės gali save skaityti vienos kilmės (tautiniu požiūriu), bet kartu ir skirtingų tautybių, kaip kad mes gyvenime turime labai daug pavyzdžių. Juk iš lietuvių kilmės turime daug žmonių, kurie save skaito lenkais, rusais, vokiečiais ir kitokiais. Nors jie ir prisipažįsta, kad jie yra iš lietuvių kilę, bet jau save skaito ar tai lenkais, ar tai rusais, ar dar kitokiais, tai ir mes negalime jų vadinti lietuviais. Jeigu mes juos skaitytume lietuvių tautybės žmonėmis, tai jie visai pagrįstai užsigautų, nes mes esgtumės prieš jų asmeninius įsitikinimus, prieš jų asmens laisvą apsisprendimą. Aišku, kad jie bus lietuvių kilmės, bet jau kitos tautybės žmonės. Iš viso labai dažnai sutinkama vienos kilmės (tautiniu požiūriu), bet skirtingų tautybių žmonės. Tautinė žmogaus kilmė bus toji, kokios tautybės buvo jo tėvai ar net senoliai.

c) Bet kokios tautybės ar kilmės žmogus, gyvenęs kurioje nors valstybėje, jei jis atitinkama valstybės pilietybės įstatymus visus reikalavimus, tai visai laisvai gali būti tos valstybės piliečiu, bet nebūtinai turi būti tos valstybės tautos nariu. Pvz. buvusioj Lenkijoje kiekvienas pilietis nebūtinai turėjo būti ir lenkų tautos nariu! Juk Lenkijos piliečiais buvo ir Vilniaus krašto lietuviai, ir Ukrainos ukrainiečiai, ir Poznanės bei Pamario vokiečiai ir t. t. ir jie nesiskaitė lenkų tautos na-

šingai, parodėme, kad pats Vilnietis neatiskiria skirtingų dalykų. Išsismagins mesti iš lietuvių tautos tuos, kurie sakosi esą lietuvių kilmės, bet priklauso kitokiai tautai, jisai priskaitė prie "nelietuvių" ir Amerikos lietuvius.

Dabar Vilnietis bando mus šituo klausimu apšviesti, ir sako:

"Iš viso, ar yra amerikony tauta"? Kol kas dar peranksti vadinti amerikiečių tauta, ta prasme, kaip vadiname kitas tautas, nes čia yra dar perryškų tik paskirų tautų bei kultūrų mišinys, kurį Amerikos valstybininkai, amerikinio nacionalizmo pagauti, stengiasi įpilietinti amerikiečių tautos sąvoką savo piliečių tarpe!"

Išsina taip, kad Amerikos lietuviai gali būti tik šios šalies piliečiai, bet negali būti amerikony tautos nariai — kadangi tokios tautos, kaip "amerikony tauta", nėra. (A. Vilnietis, beje, mus moko, kad reikia sakyti "amerikiečiai", o ne "amerikony"; bet mes tyčia pavartojo me tą žodį, norėdami pabrėžti, kad tai yra žmonės, kurie ne tik gyvena šioje šalyje, bet ir yra šios šalies tautos dalis.)

Perdaug lengvai jisai tokius painius ir sudėtingus klausimus "sprendžia". Iš viso nepatartina šios šalies gyvenimo reikiams taikyti tam tikros Europos srities saikus ir mastus. Čia daugeliu atžvilgių gyvenimas yra kitoks, negu tenai. Čia ir tauta kitaip suprantama, negu Vilniuje arba Varšuvoje; ir amerikinė tautos sąvoka, tur būt, nėra jau taip prasta, jei ji seniai įgijo faktinį ir teisinį civilizuotojo pasaulio pripažinimą. Juk buvo Tautų Sąjunga, Amerikos prezidento Wilsono įsteigta; o dabar yra Jungtinių Tautų organizacija. Vadinasi, ir Jungtinės Amerikos Valstybės yra tauta, nežiūrint, ar Vilnietis ją pripažįsta, ar ne.

Kad ji susidarė iš įvairių etninių bei rasinių elementų mišinio ir kad jos kultūra yra taip pat įvairių kultūrų mišinys, tai

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo
Massachusetts valstybės gub.
Paul A. Dever, kuris buvo pas-
skirtas Demokratų nacionalinėje
konvencijoje pasakyti programi-
nę kalbą. Jis kalbasi su reporteriu
D. W. Dittmer (kairėje).

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto
Milwaukee, Wis. — Frank M.
Grandstaff, muzikantas kompozitorius, vėl pateko į kalėjimą.
Prieš kurį laiką už įvairius nusikaltimus jis buvo nubaustas kalėjimu iki gyvos galvos.

šitie faktai anaipol nereiskia, jogei amerikony tautos nėra. Jie tikta rodo, kad tautos nepasidaro pagal vieną "planą".

Taigi "gente lituanus — natione americanus" yra visai priimtina lietuviams sąvoka, — tik jos nereikia tempti ant 17 šimtmečio Lietuvos kuralpio.
"Naujienų" Redakcija

Sensational Trade-in Offer!

limited time only!

A new Hoover Iron or a new Hoover Dustette for your old cleaner* . . .

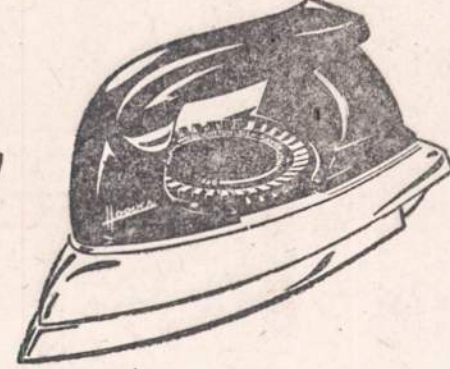
Yes, for a limited time, we will give you one of these famous household appliances in exchange for your old cleaner when you buy either a Hoover Triple-Action upright or a Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner.

*This offer good only for cleaners in good working order. Trade-in value of your old cleaner determines whether you get a Hoover Iron or Hoover Dustette. Phone us right now and see if your old cleaner qualifies!

see what you can get

The Hoover Iron has all the features you've ever wanted in an iron. Koolzone handle fits the hand without gripping; Pancake Dial is easy to set and read—no more crooked fingers! Actually fun to use!

\$13.95 Value!

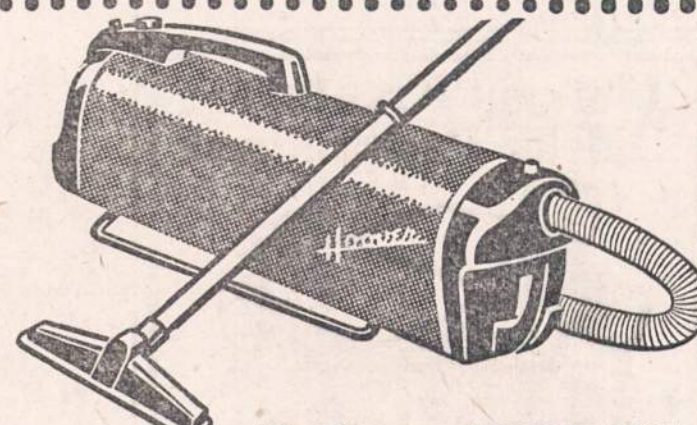

This wonder-working little hand vacuum cleaner is ideal for stairs, furniture, automobile interiors, clothing... makes quick work of hundreds of cleaning jobs. Lightweight; long cord; easy-grip handle; brush in nozzle.

\$27.95 Value!

The newest Hoover Triple-Action Cleaner Model 29 beats, as it sweeps, as it cleans. Famous for preserving rugs, furnishings, color cleaning. \$89.95. Tools extra.

New Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner Model 51 has exclusive "Litter Gitter" nozzle, controlled suction that gets more dirt, litter faster. Hoover's exclusive Dirt Ejector clicks out dirt. YOUR HANDS NEVER TOUCH DIRT! \$88.95 complete with tools.

Come in or phone us today about this sensational trade-in offer. Limited time only. Hurry! Act now!

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE AND FURNITURE CO.

2876 West Cermak Road

Bishop 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

TEATRO TEMOMIS

"Anna Christie" pastatymo proga

(LAISVOS ŽIŪROVO PASTABOS)

Po visos eilės literatūros vakarų bei švenčių atėjo teatro eilė. Mūsų teatras, taip sakant, vėl atsistojo ant kojų ir sukėlė lietuviškoje visuomenėje Chicagoje tam tikrą sąjūdį. Jo suarošti gegužės 3-4 ir 10-11 dienomis spektakliai sutraukė daug publikos, užplūdžiusios teatro salę. Vadinas, mūsų kultūringoji visuomenės dalis buvo ištroškusi šio meno žanro ir džiaugsmingai sutiko teatro pasirodymą.

Po sėkmingai geg. 3 ir 4 dienomis pasirodžiusių Petro Vaičiūno "Naujųjų žmonių", geg. 10 ir 11 d. d. pasirodė Jurgio Blekaičio režisuota Eugene O'Neill 4 veiksmų drama "Anna Christie".

Dramos turinys

Ši drama paliečia vieną skaudžiausių žmonių žaidimų — jaunų mergaičių patekimą į paleistuvystės "duobę" ir jo pasekas. Kadangi dramos autorius yra buvęs jūrininkas, tai šią problemą jis paima iš jūrininkų gyvenimo.

Veikalas kam iš mūsų atrodė kiek neįprastas, lyg kad svetimas, bet nereikia nė sakyti, jog fabula yra per dėmę gyvenimiška ir "praktikoje" sustinkama, deja, labai plačiai. Savaike suprantama, kad šitos rū-

šios "istorijos" yra giliai dramatiškos ir gali būti atvaizduotos įvairiais aspektais. Tačiau kaip jos bebūtų vaizduojamos, jose susiduriama su giliais psichologiniais pergyvenimais, neretai pasibaigiančiais net tragišku finalu. Šiuo atveju to išvengta, nors nedaug tetrūko, kad ši drama būtų virtusi tragedija.

Istorija trumpai tokia:

Jūrininkas Chris Christopherson, tautybės švedas (Vytautas Valiukas), likęs našliu, savo penkerių metų dukrelę Anną (Irena Nivinskaitė) palieka auginti savo giminėms kaime, o pats jūrininkauja, paskui pasidaro anglių laivo kapitonas ir sueina į intymius santykius su "šliundra" Martha Owen (Zuzana Venclauskaitė). Jo laisvalaikio bei pramogų vieta — smuklė New Yorko uoste, kur mės matome ir juos abu besivaisinančius.

Kartą smuklės patarnautojas (bartenderis) Johnny (Vacys Macieža) įteikia jam, tam Christophersonui, laišką, kurį rašo jo dukterė Anna ir praneša, jog greitai laiku atvyksianti pas jį apsigyventi. Apie jos puolimą jis nieko nežinojo; ji jam meilė, kad ji esanti vaikų auklė ir jai labai įgrįšęs tas darbas.

Jis laukia jos džiaugsmingai ir papasakoja apie jos atvykimą savo meilužei Marthy Owen. Ši, žinoma, netiki, kad ta laukiamoji Anna yra jo dukterė ir, tarytum pavydulaudama, rengiasi jį apleisti, nes vyrų, girdi, netruksta.

Pagaliau atvyksta į New Yorką gražuolė Anna ir kaip tyčia užima į tą smuklę, kur randa ir savo tėvo meilužę. Juodvi išsikabina, išgeria ir pagaliau išsiaiškina. Tuo tarpu ateina ir Christopherson. Nors Annai angliū laivas labai nepatinka ir ji nenori priimti tėvo kvietimo apsigyventi pas jį tame purvime laive, bet kitos išeities nėra, ir ji išplaukia su tėvu į jūrą. Jiems beplaukiant, pasigirsta kažkieno pagalbos šaukiantis riksmas, — prie jų prisiriša sudužęs laivukštis, ir Christopherson išgelbsti keturis su sudužusio laivukščio jūrininkus. Vienas jų vos gyvas, labai nusikamavęs bekovodamas su jūros bangomis, to laivo pečiūrys Matas Burke (Vytautas Juodka) pasirodo ant Christophersono laivo denio ir Anna ima jį slaugyti bei gaivinti. Pagaliau jis susitvarko, ir jiedu pamilsta vienas antrą. Matas Burke pagaliau pasisako Annos tėvui, kad jis ją mylės ir pasiryžęs tuotuoju vesti. Tėvas griežtai tam pasipriešina, nes jis jūros nekencia, vadina ją "šėtonu jūra", ir todėl nenori leisti dukters už jūrininko, nes žino, koks jūrininkų gyvenimas. Įvyksta labai smarkūs dramatiški pasikalbėjimai tarp jų visų trijų. Bur-

kė visu kategoriškumu įtikinėjo tėvą, jog jis "dar šiandien pat" vesias jo dukterį, o tėvas taip pat kategoriškai tvirtina, jog to niekuomet neįvyks ir jis vienišas savo paguodose, savo dukters, nuo savęs nepaleisias; pagaliau ir Anna pareiškia Burkei, jog ji neprizadėjusi už jo tekėti, nes ji to ir negalinti padaryti — tam esą labai rimtų priežasčių. Pagaliau ji tų priežasčių paslaptis ir atidengia jiems abiem klausant. Burkė nenori tikėti, o paskui stačiai pasisunta iš apmaudo ir plūsta ją kaip bejandamas už tai, kad ji jį taip apvylusi; jis kėtina net išdegti karšta geležimi sau lūpas, kurios ją, tokią "niekšę" bučiavo, ir t. t.

Tuo laikotarpiu įvyksta tarp jų šiurpių dramatiščių scenų, jis vis daro jai labai skaudžių priekaištų, kaltinimų, buvo pasitraukęs nuo jos, o tėvas jau nešiojosi kišenėje pistoletą su mintimi nušauti jį. Bet pagaliau jis neiškenčia ir sugrįžta pas ją dar kartą su kažkokia neaiškia mintimi. Bet vis ją dar tebeplūsta ir priekaištuoja jai, kad ji, kai buvo "tenai", kiekvieną atsilankiusį pas ją vyrą mylėjusi, vadinas, buvusi tikra ištvirkėlė, paleistuvė, o dabar jis jau buvo pamilęs. Kokia gėda!.. Tik kai ji visu nuosirdžiu kategoriškumu paneigia jo tvirtinimą, pareiškia, kad nieko o nieko nemylėjusi, kad jis pirmas esąs vyras, kurį ji pamilo, ir pagaliau nesvyrūdamą prisiekė jo jai paduoti jo motinos jam paliktu kryželiu, kurį jis, kaip kokį amuletą, nešiojo ant krutinės pasikabinęs, ir nuėmęs jį nuo kaklo padavė jai į rankas, — tik tada jis atlyžo, jo apmaudas atslūgsta, jis atsiliečia ir visa atmosfera pragiedrėja... Burke grįžo prie anksčiau pareikšto, o vėliau atmeto nusi- statymo susituokti su Anna.

Įtikina ir pririša žiūrovą šiurpios dramatinės scenos, gilūs psichologiniai pergyveni-

mai bei konfliktai magiškai pavergia žiūrovų dėmesį, tarp pastarųjų ir scenos užsimezga tamprus kontaktas ir salėje užviešpatauja didžiausio susikauptimo tyla. Tokie momentai slenka vienas po kito trečiame ir ketvirtame aktuose.

Jei pradžioje veikalas atrodė "taip sau", tai antroje jo pusėje (3 ir 4 veiksm.) autorius parodė didelį dramaturgo talentą, pateikdamas aktoriams dėkingą galimumą parodyti savo vaidybinius sugebėjimus ir priverdamas publiką (žiūrovus) rimtai, ligi susijaudinimo, susikaupti ir drauge su aktoriais pergyventi šitą jų vaizduojamą gilią sielų dramą.

Šita "nuodėmės istorija" labai logiškai vyksta, ir situacijos nuosakiai eina viena po kitos. Visumoj susidaro "geležinė logika" pagrįstas ir ryškių kontūrų apipintas įvykių (gal tikriau — vieno didelio žmogaus gyvenime įvykių) vaizdas, paliekas žiūrovo psichikoj gilų pėdsaką. Bet ir žiūrovas turi būti atitinkamai pasiruošęs priimti tai, ką jam aktorius patiekia.

Gerą atgaivintame teatą

Tuo būdu atgaivintas (dėl atsiradusių kilnios širdies ir tauraus patriotiškumo mecenatų, kaip gerb. Mrs. Petravičiūtė - Miller, o gal ir kt.) mūsų teatras parodė stačiai nelauktą meninį pajėgumą, sukėlusį mūsų teatrinėje publikoje mažą furorą. Publika, kaip minėta, buvo stačiai išalkusi to džiugs-

mo, kurį gali duoti geras (tik geras) teatras. O šitas mūsų "atsinaujinęs" teatras yra tikrai geras. Sakau "atsinaujinęs", nes į jį įsiliejo naujų, stiprių jėgų.

Vaidmenys ir aktorių vaidyba

Tad palieskime atsargiai švelnia ranka ir vaidybos pusę. Pabandykime pasakyti aktoriams stačiai į akis, kaip žiūrovas įvertina kiekvieno jų kūrybinį sugebėjimą, žiūrėdamas paprastomis savo akimis.

— Vacius Maciežai teko atlikti nesudėtingą smuklės (tavernos) padavėjo rolę. Ir jis ją suvaidino, žiūrovo nuomone, neblogai, pabrėždamas arba parodydamas vietomis kai kuriuos tipines gesnius to "karčemninko" bruožus. Bet kad jis būtų sukūręs tikrai būdingą bartenderio tipą, vargu galima pasakyti. Tačiau pakanka to, ką jis parodė.

Zuzana Venclauskaitė gerai suprato savo — meilužės — vaidmenį. Čia, Chicagoje, galima užtikti kartais net lietuviškose tavernose panašų "moterėlių", ieškančių klientų. Tiesa, Martha Owen klientų neieškojo, ji turėjo "nuolatinių" klientą. Bet ji savo išvidiniu ir išlaukiniu

veidu niekuo nesiskiria nuo tų "šliundrų", kurios vaiklojasi po smukles ir ieško klientų arba meilės nuotykių. Šitos gyvenimo nuskriaustos moters tipą su būdingesniais jos bruožais (nesigilinant į smulkmenas) Zuzana Venclauskaitė, galima sakyti, pavyko sukurti neblogai. Gal kiek per lėtai ji reagavo patyrusi (iš laiško) apie kažkokios kitos moters atvykimą pas jos laikinąjį "gyvenimo draugą". (Bus daugiau)

HEMOROIDAI

ISIMAMI BE OPERACIJOS
Gydymui nereikės nutraukti darbo

Dr. W. D. McCleery,
D. C., N. D.

7911 South Ashland Ave.
Phone: Vincennes 6-6242

Pervežu baldus
Chicagoje ir iš tolimesnių vietų
TURIU ILGĄ PATYRIMĄ
Juozas Naujokaitis
6819 So. Rockwell St.
CHICAGO 29, ILL.
Phone: WALbrook 5-9209

Norintieji CHICAGOJE mokytis vakarais MECHANINĖS BRAIŽYBOS prašomi laišku registruotis iki šių metų birželio mėn. 3 d. pas Dipl. Inž. V. TAMOSIŪNĄ, 4547 S. TALMAN AVE., CHICAGO 32, ILLINOIS. Reikia būti baigus gimnaziją arba tolygų mokslą. Išimties atveju priimami ir su mažesniu išsimokslinimu.

Mokymas tęsis 3 mėnesius, po 9 val. savaitėje.

FOTOGRAFAŠ

CONRADAS

(LIETUVIŠIS)

Moderniškai įrengta vieta įvairioms nuotraukoms. Specialybė — vestuvės. Jaunavedžiai gaus puikią ir brangią dovaną. Sažiningai ir gražiai atliekamas darbas.

414 WEST 63rd STREET
Telefonas:
Eng. 4-5883 ir Eng. 4-5840

PROGRESS

LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS

PECIAI, ŠALDYTUVAI, TELE-
VIZIJOS APARATAI, SKALBIA-
MOS MAŠINOS, BALDAI, MAT-
RACAI, KILIMAI, LOVOS IR
VAIKŲ BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS
FURNITURE CO.
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4228
4183 ARCHER AVE.
Tel. Lafayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

PAVASARINIS PREKIŲ IŠPARDAVIMAS

Didelis pinigų sutaupymas ant Parlor setų, Miegamo kmario setų, Dinette setų, Lovų, Matrasų, Elektrinių šaldytuvų, Hoover dulkių valytuvų, Universal virtuvės pečių, Karpetų, Kilimų, Lempų, Siuvamų mašinų, Jewelry, Diamantų, Laikrodėlių.

LENGVAIS ISMOKEJIMAI

JOS. F. BUDRIK, Inc.

Lietuviška įstaiga — bendrovė
3241 SO. HALSTED ST.
Tel. CALUMET 5-7237-4591

Atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.
Nauja Budriko Radio Valanda iš W. H. F. C. 1450 k. Radio Stoties ketvirtadienio vakarais nuo 6 val. iki 7 val. su orkestru ir dainomis.

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys mėsutų, uogų, šaknų ir lapų; ji yra vartojama nuo visokių nervų ligų ir nerviškių galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greitai pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikimų — išvermingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras \$8.00, pusė svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00.
*Prisiunčiam į namus.

ALEXANDER'S CO.
414 WEST BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto. Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVIŠKOS VAKARUSKOS
Tel. HEMlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Skaitykite "N-nas"

5—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—ANTRADIENIŠKAS, GEGUŽĖS 20, 1952

SUNNY WHITES

Necklaces and matching earrings by world famous Coro. Chunky, pebbly, in the newest fashion and white, white, white, to flatter your glowing summer complexion.

Kaina po 98c.

Coro JEWELRY

Rašomos mašinėlės po	\$39.50 ir aukščiau
Siuvamos mašinos po	\$49.50 ir aukščiau
Mažos radijos po	\$12.95 ir aukščiau
Nauji Spinnet Pianai po	\$495.00
Radio ir Phonografai kartu po	\$39.50
Televizijos Setai po	\$49.50 ir aukščiau
Hoover Dulkių Valytuvai po	\$29.50
Naujos skalbiamos ir prosynamos mašinos po	\$69.50 ir aukščiau
Budėrininkai laikrodėliai (alarm clocks) po	\$1.95 ir aukščiau
Sieniniai elektriniai laikrodėliai po	\$4.95 ir aukščiau
Sidabro žiedai su lietuvišku žirgvaikiu po	\$1.95 ir aukščiau
Auksiniai žiedai po	\$4.95 ir aukščiau
Deimantiniai žiedai po	\$14.50 ir aukščiau

ANT VISŲ PREKIŲ DUODAMA DIDELE NUOLAIDA LAIKINAI.
Krautuvė atdara nuo 9 val. ryto iki 6 valandų vakare. Pirmadienis ir ketvirtadieniai iki 9:30 vakare. Nedėliomis uždaryta.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street
Telefonas CALUMET 5-4591

Sensational Trade-in Offer!

limited time only!

A new Hoover Iron or a new Hoover Dustette for your old cleaner* . . .

Yes, for a limited time, we will give you one of these famous household appliances in exchange for your old cleaner when you buy either a Hoover Triple-Action upright or a Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner.

*This offer good only for cleaners in good working order. Trade-in value of your old cleaner determines whether you get a Hoover Iron or Hoover Dustette. Phone us right now and see if your old cleaner qualifies!

see what you can get

The Hoover Iron has all the features you've ever wanted in an iron. Koolzone handle fits the hand without gripping; Pancake Dial is easy to set and read—no more scorched fingers! *Actually fun to use!*

\$13.95 Value!

This wonder-working little hand vacuum cleaner is ideal for stairs, furniture, automobile interiors, clothing... makes quick work of hundreds of cleaning jobs. Lightweight; long cord; easy-grip handle; brush in nozzle.

\$27.95 Value!

The newest Hoover Triple-Action Cleaner Model 29 beats, as it sweeps, as it cleans. Famous for preserving rugs, furnishings, color cleaning. \$89.95. Tools extra.

New Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner Model 51 has exclusive "Litter Gitter" nozzle, controlled suction that gets more dirt, litter faster. Hoover's exclusive Dirt Ejector clicks out dirt; YOUR HANDS NEVER TOUCH DIRT! \$88.95 complete with tools.

Come in or phone us today about this sensational trade-in offer. Limited time only. Hurry! Act now!

AMERICAN FURNITURE AND RADIO STORE

1523 N. Milwaukee Ave. HUmboldt 6-5000
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

TAUPLYKITE

ateičiai. Pasidėkite taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association, kur kiekviena santaupa pilnai apdrausta iki 10,000.00 dolerių by an agency of the United States Government.

KUR VISADA BUVO IR YRA ISMOKAMAS AUKŠTAS DIVIDENDAS.
KUR PINIGAI BUVO IR YRA ISMOKAMI PAGAL PAREIKALAVIMA.

Taupykite šioj tvirtoj, turingoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj. MŪSU TURTAS YRA VIRS 8,000,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskui geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION • JOHN PAKEL, Prezidentas • 6234 So. Western Ave. • Tel: GRovehill 6-7575
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštad. nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

Apie lietuvių dailės parodą

Konsulas atidarė parodą
Pereitą sekmadienį 2257 W. 23rd Pl. (kamp. Oakley) patalpose 3 val. popiet buvo atidaryta grupelės lietuvių menininkų darbų paroda.

Parodos sumanytojas ir organizuotojas J. Pautienius prie gėlėmis papuošto stalo pakvietė Lietuvos konsulą Dr. P. Daužvardį tarti žodį. Konsulas pasveikino susirinkusiuosius, o menininkams palinkėjo sėkmės bei paragino juos rengti dau-

giau parodų, nes kultūriniais darbais galima daugiau pasiekti, negu tuščiais žodžiais. Reikšmingi pono konsulo žodžiai, kai vieningas darbas yra būtinas kovojant tėvynės išlaisvinimui.

Po konsulo kalbos trumpai pasakė keletą žodžių prof. Adomas Varnas, padėkojo visiems už gausų atsilankymą į parodas atidarymą. A. Varnas pareiškė, kad jam malonu buvo čia susitikti su senaisiais pažįstamais kolegomis ir susipažinti su vietos lietuviams. Kolegos, susitelkę į grupę, vietoje buvo nufotografuoti.

Svečiai

Tarp gausaus būrio svečių buvo ponis J. Daužvardienė, prof. Vikt. Biržiška, dail. P. Rudis, skautų globėja ir spaudos bendradarbė ponis Juškevičienė, ponis Šlapelienė. Atsilankė gražus būrelis dailininkų: prof. Vytautas K. Jonynas, tas pats linksmas ir pilnas energijos buvusios Freiburgo meno mokyklos steigėjas ir josios direktorius. Mūsų dailininkams buvo tikras šurpuzas jį čia susitikti. Mat, jisai iš New Yorko atskrido į Chicago aplankyti savo giminaičių. Vos tik grįžęs iš Cle-

velando, buvo užėjęs dail. K. Varnelis, tapytojas K. Žeromskis, dail. ir architektas Petras Kiaulėnas, grafikas Viktoras Petravičius, A. Bielskis, J. Seremukšnis, P. Kaupas, p. Viesalas ir kt.

Pirmą dieną į parodą atsilankė per 150 svečių. Paroda tęsis iki birželio mėn. 1 d. Lankymo valandos nuo 12 iki 8 v. v. kasdien.

Kukli paroda

Si paroda buvo skubotai, bet be pretenzijų bei noro kam nors už akių užbėgti surengta. Ne visi menininkai joje dalyvauja, bet ir pačios patalpos nėra taip didelės, kad būtų galima sutalpinti daugiau eksponatų. Šioj parodoj yra 75 darbai, o visos sienos užimtos. Tiesa, paroda galėjo būti geriau suplanuota — mažiau peizažų, o daugiau natūrmortų bei figūrinių tapybos išstaty. Vieni dailininkai turi daugiau eksponatų, kiti mažiau. Vis dėlto paroda turi ir charakteringų bruožų: eksponatai yra mišriai sukabinti, išskyrus Ignatavičiaus ir A. Varno grafikos darbus. Kiekvienas autorius turi skirtingas meno pažiūras ir skirtingą išsilavinimą.

Šioje parodoje dalyvauja šie dailininkai: prof. Adomas Varnas, prof. ir meno istorikas Ignas Šlapelis, J. Pautienius, Mikas Šileikis, A. Cooper (Skupas) ir V. Ignatavičius. Pastarasis yra jauniausias menininkas, linkęs daugiau į sintetinę stilizaciją.

Reikia manyti, kad ši kukli parodėlė nebus paskutinė. Ji turėtų pralaužti "ledus" kitoms parodomis, anot konsulo Daužvardžio: išjudinti iš sustingimo. Reikia, kad ir kiti mūsų žymieji dailininkai, pvz. grafikai kaip Petravičius, Augius ir kiti, surengtų parodą.

Žiūrovas gal pastebės, kad šiose patalpose nėra tokių apšvietimo efektų, kokius turi gerai įrengtos parodomis galerijos, kur apšvietimas teikia įspūdžio. Tenka tenkintis tuo, kuo galima.

Norintieji gali nusipirkti gražių meno darbų prienamomis kainomis.

Ko resp.

ATIDAROMAS MUZIKOS TEATRAS

Birželio 13 d. atidaromas Music Theater Highland Parke, Ill., vasaros sezonas. Bus atlikta eilė žinomų operų, operėčių bei kitų muzikos kūrinių.

Jei turi parduoti ūkį —
"Naujienas" tuoj užsūki.
O jei laiko neturėsi —
Telefonu pakalbėsi.

Nauja Lietuviška Radio Valanda iš Radio Stoties WHFC, 1450 kil.

Laikas nuo 6 valandos iki 7 valandos. Ketvirtadienio vakarais Chicago laiku. Pilnas orkestras, dainininkai, žinios lietuvių visuomenės ir draugysčių reikalai pranešami DYKAI.

Tel.: CALumet 5-7237
LEIDEJAI

JOS. F. BUDRIK, Inc.
KRAUTUVĖ
3241 SO. HALSTED ST.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Žemėlapis su Sovietams atiduotu Pabaltiju

Neretai amerikietiškoje spaudoje pasitaiko Lietuvos ir apskritai Pabaltijo žemėlapių, kur šie kraštai vaizduojami Sovietų Sąjungos dalimi. Toks žemėlapis buvo įdėtas ir š. m. gegužės 7 d. vietos "Daily News" dienrašty.

Lietuvos konsulas P. Daužvardis dėl to kreipėsi į "Daily News" redaktorių, nurodydamas klaidą. Jis pažymėjo, jog tokio žemėlapio pasirodymas laikraštyje tuo labiau atrodo keistas, kad Amerika ir kitos Vakarų laisvojo pasaulio valstybės nėra pripažinusios bolševikine ginklo jėga paremtos Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą. Ta proga kons. Daužvardis dar pasiuntė redaktoriui ir Lietuvos atstovybės Washingtono išleista knygutę "Lithuanian Situation".

Į šį laišką to laikraščio vadovaujančiam redaktoriui Norlander atsakė, kad jis sutinka, jog žemėlapyje buvo klaida. Tik pridėda, kad žemėlapis buvo paruoštas ne laikraščio paties štabo, bet tai, žinoma, laikraščio nepateisiną. Redaktorių pažymėjo, kad jis konsulo laišką panaudos tam, kad redaktoriui štabui įrodytų, jog reikią panašių klaidų saugotis ateity.

Šis atsitikimas rodo, jog atitinkamiems žmonėms reikia reaguoti, jei pasitaiko šališkos ar neteisingos propagandos apie lietuvius ir Lietuvą.

Ko trūksta policijai

Buvo nusiskundžiama, kad tur būt, yra ir Chicago policijos kaltės dėl jos nesėkmės kovoje su nusikaltimais Chicagoje.

Pasirodo, kad 1950 metais Chicagoje būta 55,609 nusikaltimų, apie kuriuos pranešta policijai. Pereitais metais "nusikaltimų skaičius pakilo iki 62,257. Laukiama, kad šiais metais jų būsią iki 67,000, jei jie taip augs, kaip galima spėti iš pirmųjų 4 mėnesių.

Policijos vadas O'Connor tačia sako, kad pačios policijos čia maža tesą kaltės. Nusikaltimų didėjimas esąs pastebimas visame krašte, ne vienoje Chicagoje. Jis sako, jog policija sėkmingai galėtų eiti savo pareigas, jei bent 1,500 daugiau būtų policininkų Chicagoje. Tačiau savivaldybė jam nesutikusi jų duoti.

Policijos vadas taip pat nesutinka, kad Chicago policija būtų politikų įrankis; kad bent kai kurie policininkai gautų įsakymus iš savo politinių bosų, bet ne iš policijos vado, o šis ne iš miesto mero. Policija nesanti paperkama. Kurie būvę rasti netinkami policijos darbu pareigūnai, esą pašalinti. Policijos sudrausminimo siekiąs ir 3 policijos "feldmaršalų" paskyrimas.

TIRES - TUBES

Goodyear ir kitos padangos.
Willard Batteries
Seat Covers
Lengvais išmokėjimas.

BALZEKAS
MOTOR SALES, INC.
CHRYSLER - PLYMOUTH
DEALER
4030 Archer Avenue
Tel.: VIrginia 7-1515

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavimui
LOMBARD — puikus 8 kambarių namas su 33 pėdų gyvenamuoju, automatine šiluma, puikus kiemas 150x227 pėdų dydžio. Savininkas išsikelia. Tuojau galima užimti. \$25,000. 62 No. Lincoln ar šaukite Kildare 5-0648.

PARDUODAMAS 2 aukštų medinis namas 1002 West Cullerton St. Tel. Taylor 9-6711.

\$4,500 IMOKEJIMAS nuperka gražų mūrinių 3 flatu 3-4 kamb. namą arti Keeler ir 22nd St. Tuojau galima užimti. Įėjimas iš priekio. Likusią sumą mokėti kaip nuoma. Svoboda, 3739 W. 26th St LAwndale 1-7038.

PALIKIMAS, būtinas reikalas parduoti medinį katedžių 2326 W. 18th Place. Didžiulis bargas sumaniam (handy) žmogui. Tuoj galite užimti. \$3,000 arba už geriausią pasiūlymą. Pirkimas grynais (cash). Šaukite Mr. Spitzer, FInancial 6-3433.

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkių
SHIRT OPERATORS
MANGLE GIRLS, STACKER
Wonderful opportunity for steady, experienced workers.
Come in today
TROJAN LAUNDRY
2834 No. Boadway.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

20 AKRŲ dirbamos žemės, 5 kamb. staba su sklepu. Lengvai gali būti modernizuota; kiti pastatai. Patogioje vietoje dirbantiems, tik kelios mylios nuo ežero. \$6,000 grynais. Rašykite Mr. Cyril Klepac, Galien, Mich.

FURNITURES AND FIXTURES

Rakandai ir Įrenginiai
KAIP naujes 1 metus tevertotas alyvos pečius, apšildas 5-6 kambarius, parduodamas už \$75.00. 4449 So. Fairfield Ave., 2 aukštas.

FOR RENT — IN GENERAL

Bendrai — Rendrai
RENDUOJAMAS didelis ir gražus storas, naujai atremontuotas, 3-čios durys į pietus nuo Ramovės teatro, 3526 So. Halsted St. Rašykite M. J. Kiras, 2419 Potomac Ave. arba telefonukite BRunswick 8-0798.

IŠNUOMOJAMAS 1 vyriui miegamas kambarys. 1800 So. Peoria St., 2-ras aukštas. Kreiptis tarp 3-7 val. po pietų kasdiena.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos
LIKERIŲ krautuvis su visais įrengimais ir prekėmis. Gerai išdirbęs biznis su 2 aukštų moderniškam namu.

ED VISH LIQUORS,
2549 West 69th Street
GRovehill 6-5590.

GROSERNĖ IR MĖSINĖ
Visiškai moderniai įrengta. Turi parduoti (dėl nesveikatos. 4159 No. Moody Ave. (6100 west).

AUTOMOBILES — TRUCKS

Autai ir Sunkvežimiai

A & C

MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street

Visuomet geras pasirinkimas

VARTOTŲ KARŲ

1936 iki 1952 metų
\$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS
VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausi
dyleriai.

WESTERN AUTO EXCHANGE

Autorizuotas dyleris, kurį kiekvienas, kuris žada pirkti automobilį, turėtų žinoti.

Mes turime virš 100 įvairiausių patikrintų ir garantuotų automobilių.

Tremtinys lietuvis pardavėjas suteiks Jums sąžiningiausių ir mandagiausių pataravimų.

ATSARGA GEDOS NEDARO.

Prieš perkant automobilį nepamirškite užėiti ar telefonuokite:

MR. A. SLUTAS

WESTERN AUTO EXCHANGE
6400 So. Western Ave.
REpublic 7-6400

MISCELLANEOUS

Ivairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE

Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminius ir apie langų rėmus. Daugelio metų patirtimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvių — J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave. GRovehill 6-4177.

JOHN G. MEZLAISKIS
Generalinis Kontraktorius
ir Namų Statytojas

Statome storus ir privatiškus namus pagal užsakymą. Apskaičiuojamas vežim. Reikale kreipkitės ir gausite teisingą pataravimą už prieinamą kainą.

6649 SO. MOZART STREET
Tel. GRovehill 6-6588

TELEVIZIJOS IR RADIO

Taisyimas — Pardavimas
Tel.: DANube 6-6887

DAINA TELEVISION CO.
3120 So. Halsted St.

Mes taisome visokias
SIUVAMAS MASINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuojame mašinas. Duokite mums perdurti koja minamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING
MACHINE COMPANY
4222½ Archer Avenue
Tel.: CLiffside 4-6847

Apartment Owners — ATTENTION

APPLIANCE RIOT

4-rių Židinių Krosnis
Puikus Naudingas Modelis
Taupo laiką—Taupo pinigų—
Taupo dujas—Pilnai patenkina
VISUR KOKYBĖ IR VERTE
\$77⁹⁵ F. O. B.
IN CRATES

**3-JŲ ŽIDINIŲ
NAMŲ KROSNIS**
Jeigu jus domina
kaina — ŠTAI JI
\$39⁹⁵ F. O. B.
IN CRATES

**VARTOTI
ŠALDYTUVAI**
\$29⁵⁰
ir aukščiau

Albert's Furniture House, Inc.
STANLEY RIMKUS, Manadžeris
2320 West Roosevelt Rd.
Pirm. ir ketv. 9 ryto iki 9:30 vak., kitom dienom iki 6:00

LENGVI IŠMOKEJIMAI Atdara sekmadieniais nuo 11 iki 5 val.

Sensational Trade-in Offer!

limited time only!

A new Hoover Iron or a new Hoover Dustette for your old cleaner* . . .

Yes, for a limited time, we will give you one of these famous household appliances in exchange for your old cleaner when you buy either a Hoover Triple-Action upright or a Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner.

*This offer good only for cleaners in good working order. Trade-in value of your old cleaner determines whether you get a Hoover Iron or Hoover Dustette. Phone us right now and see if your old cleaner qualifies!

see what you can get

The Hoover Iron has all the features you've ever wanted in an iron. Koolzone handle fits the hand without gripping; Pancake Dial is easy to set and read—no more scorched fingers! *Actually fun to use!*

\$13.95 Value!

This wonder-working little hand vacuum cleaner is ideal for stairs, furniture, automobile interiors, clothing... makes quick work of hundreds of cleaning jobs. Lightweight; long cord; easy-grip handle; brush in nozzle.

\$27.95 Value!

The newest Hoover Triple-Action Cleaner Model 29 beats, as it sweeps, as it cleans. Famous for preserving rugs, furnishings, color cleaning. \$89.95. Tools extra.

New Hoover AERO-DYNE Tank Cleaner Model 51 has exclusive "Litter Gitter" nozzle, controlled suction that gets more dirt, litter faster. Hoover's exclusive Dirt Ejector clicks out dirt; YOUR HANDS NEVER TOUCH DIRT! \$88.95 complete with tools.

Come in or phone us today about this sensational trade-in offer. Limited time only. Hurry! Act now!

NOW AT TOWN OF LAKE UTILITIES

TOWN OF LAKE UTILITIES

1800 W. 47TH STREET LAFAYETTE 3-7771
Corner of Wood Street

6—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.—ANTRADIE, GEGUZĖS 20, 1952